

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про проекти національного інтересу у сфері енергетики

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади державної політики щодо сприяння спільним регіональним інвестиціям в енергетичний сектор, реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики за категоріями об'єктів енергетичної інфраструктури, сприяння їх реалізації у строки, встановлені Законом, посилення участі громадськості, встановлення правил щодо транскордонного розподілу інвестиційних витрат та стимулювання проектів національного інтересу у сфері енергетики, пов'язаних з ризиками їх реалізації.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) енергетична інфраструктура – сукупність фізичного обладнання або споруд, або структур, та/або складних конструкцій в рамках інфраструктури в сфері енергетики для передачі/транспортування, розподілу та зберігання електричної енергії, газу та нафти, яка знаходиться на території України або пов'язує її територію з територіями Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства або держав-членів Європейського Союзу та забезпечує надійне та безперебійне постачання енергоресурсів до споживачів;

2) компетентний орган – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у паливно-енергетичному комплексі або інший центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України під час внесення проекту до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики;

3) комплексне рішення – сукупність документів дозвільного характеру та інших, що видаються органами державної влади та органами місцевого

самоврядування організатору (замовнику) проекту до початку будівництва за координації компетентного органу відповідно до законодавства України з урахуванням вимог цього Закону;

4) організатор (замовник) проекту – юридична особа, зареєстрована відповідно до законодавства України, яка ініціювала проект спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або проект взаємного інтересу, або має намір підготувати та впровадити інший проект національного інтересу у сфері енергетики, який не має статусу проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або проекту взаємного інтересу, та подала відповідний запит у порядку, передбаченому цим Законом;

5) перелік проектів взаємного інтересу – перелік проектів взаємного інтересу, затверджений рекомендацією Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства;

6) перелік проектів національного інтересу у сфері енергетики – перелік інфраструктурних проектів національного інтересу у сфері енергетики, що затверджується Кабінетом Міністрів України відповідно до цього Закону

7) перелік проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства – перелік проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства, затверджених рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства;

8) посібник процедур – перелік умов, правил та порядку надання комплексного рішення, які встановлені законодавством України з урахуванням вимог цього Закону, що складається та оновлюється компетентним органом у разі внесення змін до законодавства України компетентним органом, та публікується на його офіційному веб-сайті;

9) проект – комплекс заходів для створення (будівництва) міждержавних зв'язків та внутрішніх мереж, установок або нового обладнання в сфері енергетики за категоріями об'єктів енергетичної інфраструктури, який відповідає критеріям, визначеним у порядку, встановленому цим Законом;

10) проект взаємного інтересу – інфраструктурний проект між Україною, як Договірною стороною Енергетичного Співтовариства, та державою-членом Європейського Союзу, який не має статусу проекту спільного інтересу Європейського Співтовариства та затверджений рекомендацією Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства;

11) проект національного інтересу у сфері енергетики – проект спільного інтересу Енергетичного Співтовариства, проект взаємного інтересу та/або проект, що має на меті задовольнити суспільні потреби у надійному і безперебійному постачанні та/або споживанні енергоресурсів та забезпечити реалізацію національних інтересів України, який включений до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики відповідно до цього Закону і який реалізується в пріоритетному порядку відповідно до цього Закону;

12) проект спільного інтересу Енергетичного Співтовариства – інфраструктурний проект між Україною та іншими Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства або між Україною та державою-членом Європейського Союзу, який отримав статус проекту спільного інтересу в Європейському Союзі та затверджений відповідним рішенням Ради Міністрів

Енергетичного Співтовариства;

13) Регулятор – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

2. Інші терміни вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Господарському кодексі України, Цивільному кодексі України, законах України «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії», «Про нафту і газ», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та інших законодавчих актах України.

Стаття 2. Законодавство у сфері реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики

1. Законодавство у сфері реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики складається з цього Закону, Земельного кодексу України, Лісового кодексу України, Водного кодексу України, законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про ринок природного газу», «Про ринок електричної енергії», «Про нафту і газ», «Про трубопровідний транспорт», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про оренду землі», «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», «Про природно-заповідний фонд України», «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів», «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів», «Про державний земельний кадастр», «Про інвестиційну діяльність» та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у зазначеній сфері, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що визначені цим Законом, застосовуються положення такого міжнародного договору.

3. На виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію Регламенту (ЄС) 347/2013 від 17 квітня 2013 року про настанови для транс'європейської енергетичної інфраструктури та скасування Рішення 1364/2006/ЄС та внесення змін і доповнень до регламентів (ЄС) 713/2009, (ЄС) 714/2009 та (ЄС) 715/2009, адаптованого та включеного до законодавства Енергетичного Співтовариства Рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства 2015/09/МС-EnC від 16 жовтня 2015 року щодо імплементації Регламенту (ЄС) 347/2013 Європейського парламенту та Ради про настанови для транс'європейської енергетичної інфраструктури.

Стаття 3. Проекти національного інтересу у сфері енергетики

1. Кабінет Міністрів України затверджує перелік проектів національного інтересу у сфері енергетики, поданий компетентним органом та сформований за пропозицією організатора (замовника) проекту. До переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики включаються проекти, які сприяють сталому розвитку енергетичної інфраструктури України, надійному та безперебійному постачанню енергоресурсів, інтеграції України в енергетичний простір Європейського Союзу, розвитку рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами, а також проекти спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проекти взаємного інтересу.

Порядок затвердження переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики та внесення змін до нього встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Такий порядок визначає категорії об'єктів енергетичної інфраструктури та критерії, за якими їх вносять до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики, порядок та підстави їх виключення з переліку національного інтересу у сфері енергетики, перелік категорій об'єктів енергетичної інфраструктури, які можуть претендувати на отримання технічної та фінансової допомоги Європейського Союзу, а також щодо яких організатор (ініціатор) проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства може подавати запит на транскордонний розподіл інвестиційних витрат відповідно до статті 13 цього Закону.

2. Проекти спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проекти взаємного інтересу включаються до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики і реалізуються з урахуванням положень цього Закону.

3. Підтримка реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики забезпечується шляхом:

отримання всіх необхідних документів дозвільного характеру та інших для реалізації проекту з дотриманням вимог цього Закону;

сприяння реалізації проекту у строки, встановлені статтею 8 цього Закону;

їх стимулювання відповідно до цього Закону;

забезпечення взаємодії із компетентними органами зацікавлених Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства та/або державами-членами Європейського Союзу.

4. Організатор (замовник) проекту після того, як його проект був включений до переліку проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або переліку проектів взаємного інтересу в порядку, встановленому Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та процедурними актами Енергетичного Співтовариства, подає запит до компетентного органу на включення цього проекту до переліку проектів

національного інтересу у сфері енергетики відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Не пізніше ніж через три місяці після надходження відповідного запиту Кабінет Міністрів України приймає рішення про включення проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та/або проекту взаємного інтересу до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики.

5. Проектам національного інтересу у сфері енергетики надається пріоритет щодо фінансування при включенні до інвестиційної програми, якщо організатором (замовником) проекту є оператор системи передачі, оператори систем розподілу, оператор газотранспортної системи, оператор газосховищ або оператор установки LNG.

6. Інші проекти в сфері енергетики за категоріями об'єктів енергетичної інфраструктури, які не належать до проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу, можуть бути внесені до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики за пропозицією організатора (замовника) проекту, якщо вони відповідають критеріям, встановленим Кабінетом Міністрів України.

7. Проекти національного інтересу в сфері енергетики повинні бути невід'ємною частиною плану розвитку системи передачі на наступні десять років або планів розвитку систем розподілу на наступні п'ять років з урахуванням плану розвитку системи передачі на наступні десять років, або відповідати заходам із запобігання дефіциту генеруючої та передавальної потужності відповідно до звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву згідно із Законом України «Про ринок електричної енергії» або плану розвитку газотранспортної системи, або плану розвитку газосховищ на наступні десять років відповідно до Закону України «Про ринок природного газу», або інших документів, якими передбачається розвиток енергетичної інфраструктури, передбачених законодавством України та іншими актами Кабінету Міністрів України.

8. Виключення проекту з переліку проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або переліку проектів взаємного інтересу є підставою для його виключення з переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики.

Проект має бути виключено з переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики у разі виявлення недостовірної інформації, наданої організатором (замовником) проекту під час включення до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики та/ або переліку проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства.

9. У разі виключення проекту з переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики документи дозвільного характеру, отримані в процесі надання комплексного рішення, залишаються чинними на строк їх дії.

З дня прийняття рішення Кабінетом Міністрів України щодо виключення проекту з переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики припиняється стимулювання інвестицій в такий проект, передбачене статтею 12 цього Закону.

10. У разі виключення проекту з переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики він втрачає всі права та обов'язки, передбачені цим Законом.

Стаття 4. Міжвідомча комісія

1. Для забезпечення координації діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування та сприяння отриманню комплексного рішення відповідно до плану реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики Кабінет Міністрів України утворює міжвідомчу комісію із забезпечення реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики (далі – міжвідомча комісія), яка складається з представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які задіяні в процесі надання комплексного рішення для проектів національного інтересу у сфері енергетики.

2. Інформаційне, організаційне, матеріальне та інше забезпечення діяльності міжвідомчої комісії здійснює компетентний орган.

3. Положення про міжвідомчу комісію затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Міжвідомча комісія забезпечує:

1) спільно з компетентним органом координацію дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій та підприємств в процесі надання комплексного рішення;

2) підтримку організатора (замовника) проекту у отриманні комплексного рішення щодо реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики у строки, встановлені статтею 8 цього Закону;

3) розроблення згідно законодавства України рекомендацій заінтересованим органам державної влади, органам місцевого самоврядування, установам, організаціям та підприємствам щодо строку, протягом якого має видаватися відповідний документ дозвільного характеру з урахуванням строків, визначених у статті 8;

4) розроблення рекомендацій щодо подовження строку надання комплексного рішення, якщо організатор (замовник) проекту подає відповідний запит через затримки чи інші ускладнення у реалізації графіку надання комплексного рішення;

5) виконання інших завдань, передбачених положенням про міжвідомчу комісію.

5. Міжвідомча комісія за поданням компетентного органу затверджує:

1) графік надання комплексного рішення, підготовлений організатором (замовником) проекту;

2) зміни до графіку надання комплексного рішення, підготовлені організатором (замовником) проекту, у разі затримки чи інших ускладнень в дотриманні строків видачі документів дозвольного характеру та інших, зазначених у затвердженому графіку надання комплексного рішення;

3) посібник процедур, передбачений статтею 9 цього Закону;

4) інші документи, передбачені положенням про міжвідомчу комісію.

6. Якщо органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями чи підприємствами не було видано у строки, встановлені графіком надання комплексного рішення, передбаченим підпунктом «д» пункту 5 частини другої статті 7 цього Закону, відповідний документ дозвольного характеру або інший, необхідний для реалізації проекту національного інтересу у сфері енергетики, міжвідомча комісія має право вимагати від таких органів надати в 10-денний термін пояснення щодо причин затримки, вичерпний перелік зауважень до наданих організатором (замовником) документів та матеріалів, а також визначення обґрунтованого строку, необхідного для видачі такого документу дозвольного характеру або іншого, якщо інше не передбачено законодавством України.

При повторному розгляді документів та матеріалів, поданих організатором (замовником) проекту, не допускається відмова у видачі документів дозвольного характеру з причин, які раніше не були зазначені органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями чи підприємствами, у разі якщо такі документи та матеріали не були істотно змінені.

Дозвіл на виконання будівельних робіт видається органами державного архітектурно-будівельного контролю у порядку, встановленому законодавством в сфері містобудування.

Стаття 5. Компетентний орган

1. Компетентний орган в процесі надання комплексного рішення у строки, визначені статтею 8 цього Закону, забезпечує діяльність міжвідомчої комісії та взаємодіє з організатором (замовником) проекту, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями та підприємства при підготовці та видачі документів дозвольного характеру згідно законодавства України.

2. Якщо підготовка проекту національного інтересу в сфері енергетики суперечить вимогам незалежності оператора системи передачі та оператора газотранспортної системи відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», Кабінет Міністрів України визначає компетентним органом інший центральний орган виконавчий влади під час затвердження переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики.

Інформацію про таке рішення Кабінету Міністрів України визначений компетентний орган в тижневий строк після прийняття рішення Кабінетом Міністрів України надає Секретаріату Енергетичного Співтовариства та опубліковує на своєму офіційному веб-сайті. Організатор (ініціатор) проекту також опубліковує таку інформацію на своєму офіційному веб-сайті.

3. До повноважень компетентного органу у сфері реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики належить:

1) подання пропозицій Кабінету Міністрів України щодо формування переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики та внесення змін до нього;

2) взаємодія спільно із міжвідомчою комісією з організатором (замовником) проекту, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями та підприємствами під час отримання необхідних документів дозвільного характеру або інших, що надаються органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

3) подання на розгляд міжвідомчій комісії графіку надання комплексного рішення відповідно до статті 8 цього Закону;

4) погодження концепції участі громадськості, або змін до неї, що надаються організатором (замовником) проекту відповідно до статті 11 цього Закону;

5) співробітництво з Енергетичним Співтовариством в ході відбору проектів до переліку проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та переліку проектів взаємного інтересу та під час їх реалізації;

6) співпраця з компетентними органами держав-членів Європейського Союзу та Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства, а також інших заінтересованих держав при підготовці спільних планів реалізації проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу;

7) подання Секретаріату Енергетичного Співтовариства до 30 квітня кожного року наступного за роком включення проекту до переліку проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або до переліку проектів взаємного інтересу річного звіту про хід реалізації проекту та, у разі необхідності, про затримки чи інші ускладнення в наданні документів дозвільного характеру та/або інших, передбачених графіком надання комплексного рішення під час реалізації проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу;

8) підготовка, подання на розгляд міжвідомчій комісії, публікація на своєму веб-сайті та підтримання спільно з міжвідомчою комісією в актуальному стані посібника процедур відповідно до статті 9 цього Закону.

Стаття 6. Відносини між органами державної влади та органами місцевого самоврядування

1. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, установи, організації, та підприємства в рамках виконання цього Закону відповідно до законодавства України та своїх повноважень:

приймають відповідні рішення, надають документи дозвільного характеру, необхідні для реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики в строки, визначені законодавством та/або передбачені графіком надання комплексного рішення, затвердженим міжвідомчою комісією;

співпрацюють з компетентним органом та міжвідомчою комісією з метою забезпечення ефективної реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики в строки, передбачені графіком надання комплексного рішення.

Стаття 7. Організатор (замовник) проекту

1. Організатор (замовник) проекту забезпечує розробку та реалізацію проектів національного інтересу у сфері енергетики. Організатором (замовником) проекту можуть бути:

- 1) оператор системи передачі та/або оператор газотранспортної системи;
- 2) оператор системи розподілу та/або оператор газорозподільної системи;
- 3) оператор газосховищ та/або оператор установки LNG;

4) інший оператор або інвестор, що розробляє проект національного інтересу в сфері енергетики;

5) юридична особа, яка була визначена домовленістю, що оформлена угодою між кількома операторами системи розподілу та/або операторами газорозподільної системи, іншими операторами, інвесторами або їх групами та яка має право брати на себе юридичні та фінансові зобов'язання та нести відповідальність від імені сторін такої угоди.

2. Організатор (замовник) проекту зобов'язаний:

1) подати до компетентного органу запит на включення проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проекту взаємного інтересу до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики;

2) підготувати та надати відповідним органам державної влади та органам місцевого самоврядування всі документи та матеріали, необхідні для отримання документів дозвільного характеру та інших з метою отримання комплексного рішення для реалізації проекту національного інтересу у сфері енергетики відповідно до законодавства;

3) організувати фінансування проекту національного інтересу у сфері енергетики та здійснювати покриття витрат, необхідних для отримання комплексного рішення;

4) дотримуватись процедури та строків надання комплексного рішення, визначених у статті 8 цього Закону;

5) розробити та в продовж трьох місяців після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про включення проекту до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики подати в паперовій та електронній формі на розгляд компетентному органу план реалізації проекту національного інтересу в сфері енергетики, який включає:

а) розроблення проектної документації;

б) проведення експертизи та затвердження проектної документації на будівництво об'єктів енергетичної інфраструктури, а також оцінку впливу на довкілля;

в) концепцію участі громадськості;

г) отримання у власність чи на праві користування земельних ділянок, з урахуванням вимог екологічної безпеки, збереження природоохоронних територій та об'єктів, інформації щодо наявності особливо цінних земель, необхідності компенсації збитків власникам та землекористувачам, спричинених тимчасовим зайняттям або вилученням (викупом) земельних ділянок, компенсації втрат власникам і користувачам земельних ділянок у разі встановлення обмежень на використання належних їм земельних ділянок у зв'язку з встановленням охоронних зон, необхідності розробки документації із землеустрою, викупної ціни чи розміру плати за користування земельними ділянками (оренда, суборенда, сервітут, суперфіцій);

д) графік надання комплексного рішення;

е) виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;

б) подавати до компетентного органу річний звіт до 31 березня кожного року, наступного за роком включення проекту до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики, що має включати інформацію про:

а) хід реалізації проекту;

б) затримки в отриманні необхідних документів дозвільного характеру та інших, що видаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями чи підприємствами (у разі наявності);

7) подавати до компетентного органу до 31 березня кожного року наступного за роком включення проекту до переліку проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або до переліку проектів взаємного інтересу річний звіт за кожним таким проектом українською та англійською мовами, що має включати інформацію про:

а) хід реалізації проекту;

б) затримки в його реалізації в порівнянні з погодженим графіком надання комплексного рішення (у разі наявності);

в) зміни до графіку надання комплексного рішення (у разі наявності);

8) розробити та подати до компетентного органу впродовж трьох місяців від початку процедури надання комплексного рішення відповідно до статті 8 цього Закону концепцію участі громадськості та, у разі наявності зауважень, на вимогу компетентного органу внести зміни до такої концепції;

9) підготувати звіт про результати діяльності, пов'язаної з участю громадськості до подання повідомлення про початок процедури надання комплексного рішення, включаючи ті заходи, які відбувалися до початку процесу отримання комплексного рішення;

10) у разі потреби, подати запит на транскордонний розподіл інвестиційних витрат відповідно до статті 13 цього Закону;

11) створити веб-сайт та/або сторінку на власному веб-сайті з інформацією про проект національного інтересу у сфері енергетики та забезпечити їх регулярне оновлення.

3. Організатор (замовник) проекту має право:

1) подати запит до компетентного органу на включення його проекту до переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики, якщо такий проект відповідає вимогам, визначеним цим Законом, та критеріям, встановленим Кабінетом Міністрів України;

2) приймати рішення щодо фінансування проекту національного інтересу у сфері енергетики;

3) отримувати підтримку міжвідомчої комісії у разі затримок у наданні комплексного рішення чи у процесі реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики;

4) інформувати компетентний орган про затримки чи інші ускладнення, що виникають під час процедури надання комплексного рішення, подавати обґрунтовані пропозиції щодо зміни графіку надання комплексного рішення;

5) отримувати документи дозвільного характеру та інші, необхідні для реалізації проекту в строки, визначені законодавством та/або передбачені графіком надання комплексного рішення, затвердженим міжвідомчою комісією;

6) подати запит на транскордонний розподіл витрат на реалізацію проекту відповідно до цього Закону;

7) подати запит на отримання стимулів у випадках та на умовах, визначених відповідно до цього Закону;

8) в ході підготовки графіку надання комплексного рішення запропонувати скорочені строки видачі документів дозвільного характеру органами державної влади, органами місцевого самоврядування, установами, організаціями чи

підприємствами з урахуванням передбачених законодавством термінів (за необхідності).

Стаття 8. Процедура підготовки та прийняття комплексного рішення

1. Процедура підготовки та прийняття комплексного рішення щодо проектів національного інтересу у сфері енергетики складається з двох етапів:

- 1) попередня процедура прийняття комплексного рішення;
- 2) нормативна процедура прийняття комплексного рішення.

2. Для отримання комплексного рішення, організатор (замовник) проекту в продовж трьох місяців після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про включення проекту до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики подає в паперовій та електронній формі на розгляд компетентному органу план реалізації проекту національного інтересу в сфері енергетики разом з повідомленням про початок процедури надання комплексного рішення (далі – повідомлення про проект).

Компетентний орган в тримісячний строк з моменту отримання від організатора (замовника) проекту плану реалізації проекту національного інтересу в сфері енергетики розглядає та узгоджує його спільно з відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, які будуть задіяні в процесі надання комплексного рішення для проектів національного інтересу у сфері енергетики.

У разі відсутності зауважень до плану реалізації проекту компетентний орган направляє графік надання комплексного рішення на затвердження міжвідомчої комісії та погоджує концепцію участі залучення громадськості, про що інформує у тижневий строк організатора (замовника) проекту. Графік надання комплексного рішення у місячний строк розглядається та затверджується міжвідомчою комісією.

У разі наявності істотних зауважень до плану реалізації проекту компетентний орган надає письмове повідомлення організатору (замовнику) проекту щодо необхідності внесення змін до нього із зазначення терміну, протягом якого необхідно внести такі зміни, та надає аргументацію щодо необхідних змін до плану реалізації проекту.

Після затвердження міжвідомчою комісією графіка комплексного рішення компетентний орган у тижневий строк в письмовій формі підтверджує початок процедури надання комплексного рішення.

Для проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу, компетентний орган з компетентними органами інших залучених держав узгоджують спільний графік надання комплексних рішень.

3. З метою отримання комплексного рішення, організатор (замовник) проекту надає всі необхідні для цього документи та матеріали відповідним органам державної влади та органам місцевого самоврядування для розгляду відповідно до законодавства, про що у триденний строк інформує компетентний орган. Документи дозвільного характеру в процесі реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики надаються згідно процедури, визначеної законодавством, та у строки, визначені законодавством. Відповідний орган державної влади, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа чи організація розглядає подані йому документи відповідно до законодавства України і направляє організатору (замовнику) проекту своє рішення у визначені законодавством строки та/або передбачені графіком надання комплексного рішення, затвердженим міжвідомчою комісією, про що організатор (замовник) проекту інформує компетентний орган.

У разі необхідності виправлення наданих документів організатор (замовник) проекту в найкоротший можливий строк, але не більше ніж місячний строк, подає необхідні додаткові чи виправлені документи відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, установі, організації чи підприємству, про що інформує компетентний орган.

4. Попередня процедура прийняття комплексного рішення охоплює період до затвердження проектної документації на будівництво об'єктів енергетичної інфраструктури відповідно до вимог законодавства в сфері містобудування та починається з моменту підтвердження початку процедури надання комплексного рішення компетентним органом.

У разі надання комплексного рішення проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства, який реалізують дві або більше Договірні Сторони Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів Європейського Союзу дата підтвердження відповідним компетентним органом останнього повідомлення про проект є початком процесу видачі комплексного рішення.

5. Попередня процедура надання комплексного рішення не повинна перевищувати два роки з моменту направлення організатором (замовником) проекту повідомлення про початок процедури надання комплексного рішення та включає наступні етапи:

1) набуття прав на земельні ділянки відповідно до законодавства України, яке регулює земельні відносини (у разі необхідності);

2) затвердження міжвідомчою комісією графіку надання комплексного рішення та погодження компетентним органом концепції участі громадськості.

Для проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу, компетентний орган з компетентними органами інших залучених держав узгоджують спільний графік надання комплексних рішень;

3) отримання вихідних даних щодо проекту відповідно до чинного законодавства в сфері містобудування (у разі необхідності);

4) розроблення проектної документації відповідно до чинного законодавства в сфері містобудування;

5) залучення громадськості, передбачене статтею 11 цього Закону та отримання позитивного висновку з оцінки впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» ;

6) проведення експертизи та затвердження проектної документації на будівництво об'єктів енергетичної інфраструктури відповідно до чинного законодавства в сфері містобудування;

7) підготовка інвестиційного проекту, який має включати проект будівництва, розроблений відповідно до законодавства (у разі необхідності).

6. Організатор (замовник) проекту співпрацює з компетентним органом та міжвідомчою комісією з метою надання інформації, необхідної для отримання документів дозвільного характеру, та дотримання кінцевих строків і графіку надання комплексного рішення.

7. Нормативна процедура надання комплексного рішення охоплює період з дати затвердження проектної документації на будівництво об'єктів енергетичної інфраструктури відповідно до законодавства України до дати надання дозволу на виконання будівельних робіт та не повинна перевищувати одного року та шести місяців.

8. Загальна тривалість процедури надання комплексного рішення не повинна перевищувати три роки та шість місяців. У разі якщо компетентний орган вважатиме, що процедура надання комплексного рішення не буде завершена у строки, визначені цією статтею, після відповідного подання міжвідомчій комісії, вона може прийняти рішення продовжити ці строки до дев'яти місяців.

9. У випадку продовження строків процедури надання комплексного рішення щодо проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства чи проекту взаємного інтересу компетентний орган у тижневий термін після прийняття міжвідомчою комісією відповідного рішення інформує про це Секретаріат Енергетичного Співтовариства та надає перелік заходів, що вжиті або які необхідно вжити для отримання комплексного рішення в найкоротший строк.

Стаття 9. Посібник процедур

1. Компетентний орган складає посібник процедур, що використовується під час надання комплексного рішення для реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики відповідно до цього Закону, інших законів України, що визначають порядок підготовки та реалізації проектів в сфері енергетики та нормативно-правових актів, прийнятих на їх виконання та подає на розгляд та затвердження міжвідомчій комісії.

2. Посібник процедур має включати опис процедур, визначених у статті 8 цього Закону, процедур реалізації та моніторингу проектів національного

інтересу у сфері енергетики, процедур взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування та відповідати процедурам, які визначені іншими нормативно-правовими актами України, включаючи нормативно-правові акти у дозвільній сфері та сфері містобудування.

3. Посібник процедур також повинен містити наступну інформацію:

1) найменування та реквізити компетентного органу, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування та інших організації, установ та підприємств;

2) посилання на положення відповідних нормативно-правових актів України, які регулюють порядок та умови надання документів дозвільного характеру та інших, необхідних для реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики, включаючи екологічні та будівельні норми;

3) форми та інформацію про перелік та структуру документів, що подаються в рамках попередньої та нормативної процедури надання комплексного рішення;

4) перелік документів дозвільного характеру, які повинен отримати організатор (замовник) проекту;

5) послідовність дій в процесі надання комплексного рішення із інформацією щодо кожної стадії процесу, включаючи орієнтовний графік процесу отримання комплексного рішення та часові рамки кожного етапу;

6) опис етапів та способів участі громадськості у процесі надання комплексних рішень, включаючи рекомендації та вимоги щодо розробки та подання до компетентного органу концепції участі громадськості;

7) рекомендації щодо інформації та її змісту, що розміщується організатором (замовником) проекту на веб-сторінці проекту.

4. Компетентний орган опубліковує посібник процедур на своєму офіційному веб-сайті та спільно з міжвідомчою комісією забезпечує підтримання його в актуальному стані з урахуванням змін, що вносяться до нормативно-правових актів, зазначених в частинах першій та третій цієї статті.

5. Порядок складання, оновлення та опублікування посібника процедур встановлюється компетентним органом і оприлюднюється на його офіційному веб-сайті.

Стаття 10. Земельні питання

1. Оформлення прав на земельні ділянки для реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики здійснюється відповідно до Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

2. У разі необхідності викуп земельних ділянок та інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, здійснюється шляхом укладення відповідного договору чи у порядку,

встановленому Законом України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності».

Стаття 11. Залучення громадськості

1. Організатор (замовник) проекту протягом трьох місяців з дня після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про включення проекту до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики розробляє та подає концепцію участі громадськості до компетентного органу з дотриманням вимог цього Закону та рекомендацій, викладених в посібнику процедур.

2. Концепція участі громадськості має містити інформацію про:

1) зацікавлених осіб, в тому числі представників відповідних територіальних громад;

2) заплановані заходи, включаючи місця та дати проведення громадських слухань та їх графіки;

3) ресурси, виділені на проведення громадських обговорень.

3. Компетентний орган впродовж трьох місяців з дня отримання від організатора (замовника) проекту концепції участі громадськості за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, погоджує її або у разі потреби надає письмове повідомлення щодо необхідності внесення змін до неї із зазначення терміну, протягом якого необхідно внести такі зміни.

4. У разі внесення істотних (суттєвих) змін до погодженої концепції участі громадськості організатор (замовник) проекту повинен узгодити їх з компетентним органом.

5. Організатор (замовник) проекту під час попередньої процедури надання комплексного рішення має провести не менше одного громадського обговорення, враховуючи рекомендації, викладені в посібнику процедур, та підготувати звіт про його результати.

6. Зацікавлені особи мають право подавати будь-які зауваження чи пропозиції, які, на їх думку, стосуються проектів національного інтересу у сфері енергетики, з належним обґрунтуванням (зауваження та пропозиції, подані без належного обґрунтування не можуть прийматися до уваги під час публічних обговорень).

Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронній формі) протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення повідомлення про початок проведення громадського обговорення та усно під час громадського обговорення із занесенням до протоколу громадських обговорень.

7. Після подання повідомлення про проект організатор (замовник) проекту повинен:

1) опублікувати інформаційний буклет, дотримуючись цього Закону та рекомендацій, викладених в посібнику процедур, та інформувати всіх зацікавлених сторін про проект на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет та через інші інформаційні засоби;

2) запросити у письмовій формі відповідні зацікавлені сторони на громадські обговорення.

8. Для проектів, що перетинають кордон двох або більше держав, громадські обговорення повинні проводитись не більше двох місяців з дати початку першого громадського обговорення, передбаченого частиною п'ятою цієї статті.

9. Організатор (замовник) проекту не пізніше трьох місяців з моменту прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про включення проекту до переліку проектів національного інтересу повинен створити та регулярно оновлювати веб-сайт та/або веб-сторінку на власному веб-сайті із відповідною інформацією про проект національного інтересу у сфері енергетики.

Оприлюднення інформації здійснюється з дотриманням вимог законодавства щодо захисту інформації.

Компетентний орган розміщує інформацію щодо проектів національного інтересу у сфері енергетики на своєму веб-сайті з посиланнями на відповідні веб-сайти організаторів (замовників) проекту.

10. Залучення громадськості, включаючи громадські обговорення, передбачені іншими законами України, здійснюється у порядку встановленому законодавством України.

Стаття 12. Стимулювання інвестицій у проекти національного інтересу у сфері енергетики

1. Регулятор визначає перелік індикаторів та відповідні референтні значення для порівняння питомих інвестиційних витрат для порівнюваних проектів за категоріями об'єктів енергетичної інфраструктури з урахуванням індикаторів та їх референтних значень та оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті. Такі референтні значення мають використовуватися організаторами (замовниками) проекту для проведення аналізу витрат і вигід для їхніх проектів, а також можуть використовуватися операторами газотранспортної системи та системи передачі для проведення аналізу витрат і вигід для проектів плану розвитку газотранспортної системи на наступні десять років та плану розвитку системи передачі на наступні десять років.

2. Якщо організатор (замовник) проекту несе підвищені ризики у процесі реалізації, будівництва, експлуатації або обслуговування проекту національного інтересу у сфері енергетики у порівнянні з ризиками, які виникають у аналогічному інфраструктурному проекті, такому проекту має бути надано відповідних стимулів у встановленому законодавством порядку.

3. Регулятор складає та затверджує методику та критерії оцінки інвестицій в інфраструктурні проекти в електроенергетиці та газовій сфері та пов'язаних із ними підвищених ризиків, що виникають в процесі будівництва, експлуатації або обслуговування проекту національного інтересу у сфері енергетики, оприлюднює її на своєму офіційному веб-сайті, а також надсилає до Ради регуляторів Енергетичного Співтовариства.

4. У рішенні Регулятора про стимулювання проектів національного інтересу у сфері енергетики, за винятком проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства чи проектів взаємного інтересу, зазначених у частині другій цієї статті, мають бути враховані результати аналізу витрат та вигід, який розробляється та надається організатором (замовником) проекту з використанням референтних значень, зазначених у частині першій цієї статті.

5. У рішенні Регулятора про стимулювання проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства чи проектів взаємного інтересу мають бути враховані результати аналізу витрат та вигід, який розробляється та надається організатором (замовником) проекту, та має враховувати результати аналізу витрат та вигід проекту, зробленого Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, зокрема, вивчаючи:

позитивні зовнішні ефекти проекту для Енергетичного Співтовариства та на регіональному рівні;

специфічні ризики, понесені організатором (замовником) проекту, пов'язані з новими технологіями передачі, як на суші, так і в морі, ризики, пов'язані з недостатнім покриттям витрат та ризиками розвитку, а також заходи щодо пом'якшення наслідків, вжиті організатором проекту.

6. Регулятор на основі аналізу витрат та вигід проекту, наданого організатором (замовником) проекту, аналізує конкретні ризики, яких зазнає організатор (замовник) проекту, вжиті заходи щодо зменшення ризику та обґрунтування цього ризику з огляду на позитивний вплив, який здійснюється проектом, порівняно з альтернативним проектом з меншим ризиком. Допустимі ризики, зокрема, включають ризики, пов'язані з новими технологіями передачі/транспортування, як на суші, так і в морі, ризики, пов'язані з недоокупністю витрат та ризиками розвитку.

7. Стимули, надані відповідним рішенням Регулятора, мають враховувати специфічний характер відповідного ризику і, зокрема, можуть охоплювати:

правила для попередніх інвестицій;

правила визнання ефективно здійснених витрат до введення проекту;

правила забезпечення додаткового повернення капіталу, інвестованого в проект;

інші стимули згідно нормативно-правовими актами Регулятора.

8. Стимули, передбачені цією статтею, не надаються, якщо проект національного інтересу у сфері енергетики отримав звільнення від застосування

окремих положень статей 38, 39 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо нових міждержавних ліній електропередачі або статей 19, 23, 56 Закону України «Про ринок природного газу» щодо нової інфраструктури.

Регулятор повинен уникати подвійного стимулювання проєктів національного інтересу в сфері енергетики.

Стаття 13. Міждержавне співробітництво

1. Для формування переліку проєктів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та переліку проєктів взаємного інтересу, а також реалізації вказаних проєктів в рамках Енергетичного Співтовариства компетентний орган, Регулятор, оператор системи передачі електричної енергії, оператор газотранспортної системи та організатор (замовник) проєкту взаємодіють з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, компетентними та регуляторними органами, операторами систем передачі та/або газотранспортної системи Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства, держав-членів Європейського Союзу та іншими організаціями відповідно до встановлених процедур.

2. Проєкти спільного інтересу Енергетичного Співтовариства, критерії яких будуть затверджені у порядку, визначеному частиною першою статті 3 цього Закону, мають право на транскордонний розподіл інвестиційних витрат, якщо оцінка ринкового попиту або очікуваного впливу на тарифи вказує на те, що витрати не можуть бути відшкодовані за рахунок організатора (замовника) проєкту та/або тарифів оператора системи передачі та/або оператора газотранспортної системи.

3. У випадку, якщо організатор (замовник) проєкту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства планує здійснити транскордонний розподіл інвестиційних витрат на реалізацію проєкту, після підготовки до будівництва проєкту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та консультацій з оператором системи передачі та/або оператором газотранспортної системи України інших Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів Європейського Союзу, на які проєкт має значний позитивний загальний вплив, він подає Регулятору запит на транскордонний розподіл інвестиційних витрат за проєктами спільного інтересу Енергетичного Співтовариства відповідно до порядку, встановленого Регулятором в своїх нормативно-правових актах.

Запити на транскордонний розподіл інвестиційних витрат подаються також до регуляторних органів Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів Європейського Союзу, яких стосується проєкт, відповідно до встановленої цими регуляторними органами процедури.

Регулятор не пізніше наступного дня з моменту отримання запиту надає копію отриманого інвестиційного запиту на транскордонний розподіл інвестиційних витрат до Ради регуляторів Енергетичного Співтовариства.

Якщо проект розробляється кількома організаторами (замовниками) проекту, вони повинні подати спільний запит на транскордонний розподіл інвестиційних витрат.

4. Запит на транскордонний розподіл інвестиційних витрат, який розробляється та надається Регулятору організатором (замовником) проекту, повинен включати запит на транскордонний розподіл інвестиційних витрат та містити:

1) аналіз витрат і вигід, розроблений організатором (замовником) проекту, при проведенні відбору проекту,

2) бізнес-план з оцінкою фінансової життєздатності проекту з зазначенням джерела фінансування проекту;

3) результати ринкових досліджень, де це передбачено нормативно-правовими актами Регулятора;

4) спільної обґрунтованої пропозиції щодо транскордонного розподілу інвестиційних витрат (за згодою організаторів (замовників) проекту).

5. Під час розгляду запиту на транскордонний розподіл інвестиційних витрат Регулятор співпрацює з відповідними організаторами (замовниками) проекту, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, регулюючими органами Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів Європейського Союзу, до яких подано аналогічні запити про транскордонний розподіл інвестиційних витрат.

6. Інвестиційні витрати, пов'язані із реалізацією проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства враховуються в плані розвитку відповідним оператором системи передачі/оператором газотранспортної системи або організатором (замовником) проекту з урахуванням вимог кодексу системи передачі, кодексу газотранспортної системи, кодексу газосховищ, інших нормативно-правових актів Регулятора.

7. За результатами розгляду інвестиційного запиту на транскордонний розподіл витрат протягом шести місяців з дня його подання Регулятор приймає рішення, узгоджене з іншими регуляторними органами Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів Європейського Союзу.

У ході розподілу інвестиційних витрат Регулятор повинен враховувати фактичні або прогнозовані величини:

плати за перевантаження або інших надходжень від сплати тарифів;

доходів від механізму компенсації між операторами системи передачі в рамках їх співробітництва з Європейською мережею операторів системи передачі (ENTSO-E).

При ухваленні рішення про транскордонний розподіл інвестиційних витрат Регулятор враховує очікуваний вплив (економічні, соціальні та екологічні

вигоди і наслідки) реалізації проекту для України, інших Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та відповідних держав-членів Європейського Союзу, а також можливу потребу у фінансовій підтримці, відомості про які надаються Регулятору організатором (замовником) проекту.

8. Регулятор спільно з регулюючими органами Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства та/або держав-членів Європейського Союзу, до яких подано аналогічні запити на транскордонний розподіл інвестиційних витрат, повинен впродовж 10 робочих днів повідомити про рішення щодо транскордонного розподілу інвестиційних витрат Раду регуляторів Енергетичного Співтовариства та надати інформацію, що містить підстави для розподілу коштів між Україною та відповідною Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства та державою-членом Європейського Союзу, а саме:

1) інформацію щодо впливу інвестиційних витрат, в тому числі на тариф з розподілу/передачі електричної енергії або тариф з розподілу/транспортування природного газу, на кожну з держав;

2) оцінку бізнес-плану, передбаченого частиною п'ятою цієї статті;

3) можливі позитивні зовнішні ефекти від проекту для регіону або Європейського Союзу;

4) результати громадських обговорень та консультацій, проведених організатором (замовником) проекту, та наданих Регулятору.

Рішення про розподіл інвестиційних витрат оприлюднюється на офіційному веб-сайті Регулятора.

9. У разі якщо Регулятор спільно з відповідними національними регуляторними органами Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства не досягли згоди щодо запиту на транскордонний розподіл інвестиційних витрат протягом шести місяців з дня отримання такого запиту останнім з національних регуляторних органів Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства, вони невідкладно повідомляють про це Раду регуляторів Енергетичного Співтовариства, Секретаріат Енергетичного Співтовариства та/або Європейську Комісію. У такому випадку для запитів на транскордонний розподіл інвестиційних витрат щодо проекту, який має транскордонний вплив виключно на Договірні Сторони Енергетичного Співтовариства, рішення щодо інвестиційного запиту, транскордонного розподілу інвестиційних витрат та підходу щодо врахування відповідних витрат у тарифах приймається Радою регуляторів Енергетичного Співтовариства у встановленому порядку.

10. На основі прийнятого рішення про транскордонний розподіл інвестиційних витрат Регулятор враховує відповідні витрати, понесені організатором (замовником) проекту при встановленні або затвердженні тарифів відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» або Закону України «Про ринок електричної енергії».

11. Організатори (замовники) проекту, до яких застосовано цю статтю, щороку до прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, передбачених проектом, повинні надавати Регулятору інформацію про стан реалізації проекту, понесені витрати та впливи, які спричинив цей проект.

12. Положення, передбачені частинами другою – восьмою цієї статті не застосовуються, якщо проект національного інтересу у сфері енергетики отримав звільнення від застосування окремих положень статей 38, 39 Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо нових міждержавних ліній електропередачі або статей 19, 23, 56 Закону України «Про ринок природного газу» щодо нової інфраструктури.

13. У разі, якщо за пропозиції Секретаріату Енергетичного Співтовариства було призначено координатора проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства або проекту взаємного інтересу в Україні, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, компетентний орган та організатор (замовник) проекту повинен всебічно співпрацювати з координатором у виконанні завдань, покладених на нього Постійною групою високого рівня Енергетичного Співтовариства.

14. Організатор (ініціатор) проекту спільного інтересу Енергетичного Співтовариства мають право на отримання технічної та фінансової допомоги Європейського Союзу у формі грантів на їх підготовку та будівництво.

Для отримання грантів під будівництво проект спільного інтересу Енергетичного Співтовариства повинен відповідати таким вимогам:

1) аналіз витрат і вигід проекту відповідно до частини п'ятої цієї статті повинен містити підтвердження наявності значних позитивних зовнішніх ефектів, таких як безпека постачання, гнучкість системи, солідарність або інноваційність;

2) щодо проекту було винесено рішення про транскордонний розподіл інвестиційних витрат відповідно до цієї статті (у разі потреби);

3) проект не є комерційно рентабельним відповідно до бізнес-плану та інших оцінок, проведених, зокрема, можливими інвесторами, кредиторами або національним регуляторним органом. Під час оцінювання комерційної рентабельності проекту серед іншого враховується рішення щодо стимулювання проекту.

Стаття 14 Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) у Лісовому кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 17, ст. 99; 2009 р., № 45, ст. 684; 2013 р., № 46, ст. 640):

пункт 1 статті 46 після слів «визначення внутрігосподарської організації»

доповнити словами «та внесення відповідних відомостей до Державного земельного кадастру України відповідно до вимог Закону України «Про Державний земельний кадастр»;

у частині четвертій статті 58:

після слова «приймається» доповнити словами «в двомісячний строк»;

слово «погоджується» замінити словами «приймається та погоджується в двомісячний строк»;

2) частину другу статті 85 Водного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189; 2013 р., № 46, ст. 640; 2016 р., № 46, ст. 780; 2019 р., № 51, ст. 379) після слів «прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій,» доповнити словами «оператору газотранспортної системи, оператору установок LNG, оператору газосховищ та оператору системи передачі для розміщення об'єктів енергетичної інфраструктури та їх обслуговування,»;

3) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3, ст. 27; 2005 р., № 2, ст. 25; 2006 р., № 26, ст. 209; 2007 р., № 9, ст. 78; 2008 р., № 27, ст. 253; 2010 р., № 9, ст. 86; 2012 р., № 29, ст. 338; 2013 р., № 7, ст. 65, № 41, ст. 551, № 43, ст. 616; 2014 р., № 1, ст. 3, № 17, ст. 587; 2015 р., № 52, ст. 483; 2016 р., № 47, ст. 801; 2018 р., № 5, ст. 36, № 37, ст. 277; 2019 р., № 13, ст. 465, № 51, ст. 379; 2021 р. № 44, ст. 354;):

частину третю статті 59 доповнити пунктом «г» такого змісту:

«г) оператору газотранспортної системи, оператору установки LNG, оператору газосховищ та оператору системи передачі для розміщення об'єктів енергетичної інфраструктури та їх обслуговування»;

у пункті «е» частини другої статті 92 після слів «оператор газосховищ» доповнити словами «оператор установки LNG»;

абзац третій частини третьої статті 123:

після слів «на об'єкт нерухомості (жилий будинок, іншу будівлю, споруду)» доповнити словами «або такий об'єкт нерухомості (жилий будинок, інша будівля, споруда) перебуває в господарському віданні або оперативному управлінні»;

після слів «повідомляє Верховну Раду Автономної Республіки Крим, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування» доповнити словами «протягом одного місяця»;

слова «договір на виконання робіт із землеустрою щодо відведення земельної ділянки» замінити словами «копія договору (договорів), який передбачає виконання робіт із розроблення документації із землеустрою»;

статтю 141 доповнити пунктом «з» такого змісту:

«з) припинення права господарського відання або оперативного управління жилим будинком, будівлею або спорудою.»;

у статті 151:

пункт а) частини шостої викласти у такій редакції:

«а) обґрунтування необхідності викупу та/або відведення земельної ділянки, а у разі реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики рішення Кабінету Міністрів України про включення проекту у перелік проектів національного інтересу у сфері енергетики;»;

частину дев'яту викласти у такій редакції:

«9. Якщо викуп земельних ділянок провадиться за погодженням з Верховною Радою України, відповідні органи державної влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування готують свої висновки і в місячний строк подають матеріали погодження місця розташування об'єкта до Кабінету Міністрів України, який розглядає ці матеріали і в місячний строк з дня одержання матеріалів погодження подає їх до Верховної Ради України для прийняття відповідного рішення.»;

доповнити частиною такого змісту:

«10¹. Якщо викуп земельних ділянок здійснюється з метою реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики та потребують погодження та/або прийняття рішення Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, матеріали погодження місця розташування об'єкта розглядаються в двомісячний термін.»

пункт 2 частини п'ятої статті 186 доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі розроблення технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок за рішенням суду, лише після прийняття такого рішення та у разі будівництва проектів національного інтересу в сфері енергетики, така технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок затверджується особою, яка ініціює відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності;»;

4) абзац шостий частини дев'ятої статті 18 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 51, ст. 553; 2019 р., № 47, ст. 312; 2021 р., № 44, ст. 354) викласти у такій редакції:

«Під час проведення державної реєстрації права власності або право господарського відання чи права оперативного управління на будівлю або споруду набутого внаслідок переходу такого права до нового власника або користувача, який є оператором системи розподілу або оператором системи передачі відповідно до закону, одночасно проводиться державна реєстрація припинення права користування земельною ділянкою попереднього власника будівлі або споруди (особи, за якою будівлі або споруди закріплені на праві господарського відання чи праві оперативного управління), на якій вони

розташовані, якщо сторонами договору, на підставі якого оператор системи розподілу або оператор системи передачі набуває право власності або право господарського відання чи право оперативного управління на будівлю або споруду, не встановлено інше. Державна реєстрація припинення права користування земельною ділянкою проводиться без подання відповідної заяви одночасно з державною реєстрацією переходу права власності на відповідну будівлю або споруду (права господарського відання чи права оперативного управління будівлі або споруди). У разі якщо умовами договору встановлено інше, з підстав, що на такій земельній ділянці розташовано/здійснюється будівництво іншого об'єкта нерухомого майна попереднього власника, державна реєстрація припинення права користування земельною ділянкою, на якій розташована будівля або споруда, права на які переходять до оператора системи розподілу або оператора системи передачі, проводиться після виділення оператору системи розподілу або оператору системи передачі частини земельної ділянки під такою будівлею або спорудою з урахуванням охоронної зони в окрему земельну ділянку та присвоєння їй окремого кадастрового номера. У такому разі згода попереднього землекористувача на перехід права користування на частину земельної ділянки під будівлею або спорудою з урахуванням охоронної зони до оператора систем розподілу або оператора системи передачі не вимагається.»;

5) у Законі України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 1, ст. 2; 2012 р., № 8, ст. 61; 2013 р., № 7, ст. 65 № 28, ст. 303; 2015 р., № 52, ст. 482; 2018 р., № 14, ст. 80; 2020 р., № 46, ст. 394):

у статті 1:

у частині першій:

абзац другий викласти у такій редакції:

«викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб – передача земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, за їх згодою у державну чи комунальну власність або у власність осіб, зацікавлених у викупі земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, для задоволення суспільних потреб шляхом укладення договору купівлі-продажу чи іншого правочину у порядку, встановленому законом;»;

абзац четвертий викласти у такій редакції:

«відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності – перехід права власності на земельні ділянки, інші об'єкти нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, за

плату в державну чи комунальну власність або у власність осіб, які ініціювали відчуження об'єктів нерухомого майна, шляхом їх викупу чи примусового відчуження для потреб держави, територіальної громади, суспільства в цілому;»

абзац сьомий викласти у такій редакції:

«примусове відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності – перехід права власності на земельні ділянки, інші об'єкти нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, до держави чи територіальної громади з мотивів суспільної необхідності або осіб, які ініціювали відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, за рішенням суду;»;

доповнити частиною другою у такій редакції:

«2. Термін «об'єкт енергетики» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів».

Терміни «енергетична інфраструктура» та «проект національного інтересу в сфері енергетики» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про проекти національного інтересу в сфері енергетики».

Термін «будівництво» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності.».

в частині першій статті 2 після слів «шляхом використання земель державної чи комунальної власності» доповнити словами «а також у разі необхідності при реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики»;

у статті 5:

частину першу викласти у такій редакції:

«1. Викупна ціна складається з вартості земельної ділянки (її частини, яка в результаті поділу формує окрему земельну ділянку), визначеної згідно з експертною грошовою оцінкою, та розміру збитків, завданих власнику внаслідок викупу земельної ділянки, визначених в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Якщо до особи, яка ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, переходить право на житловий будинок, інші будівлі, споруди, вартість такого майна включається до викупної ціни без повторного включення вартості відповідної земельної ділянки. Розмір викупої ціни узгоджується власником (власниками) земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, та особою, яка ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб та затверджується рішенням органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, що приймає рішення про викуп земельної ділянки, або з мотивів суспільної необхідності, або встановлюється за рішенням суду.»;

частину четверту доповнити абзацому такій редакції:

«В ході реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики заходи з визначення викупної ціни та витрати на них здійснює особа, яка ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.»;

в частині п'ятій після слів «оцінкою, проведеною суб'єктом оціночної діяльності, визначеним органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування» доповнити словами «або викупною ціною, запропонованою особою, яка ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності,»

у статті 7:

у частині першій:

у абзаці першому після слів «Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень та» вставити слова «, особи, що ініціюють відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності,»;

у абзаці третьому:

слова «, капітальний ремонт, реконструкція та обслуговування» вилучити;

після слів «нафтових і газових терміналів, електростанцій» доповнити словом «підстанцій»;

слова «та об'єктів, необхідних для їх експлуатації» замінити словами «включаючи проекти національного інтересу у сфері енергетики та об'єкти, необхідні для їх обслуговування»; у частині другій: у абзаці другому слова «нотаріально чи рішенням суду» замінити словами «нотаріально, чи рішення суду»;

після абзацу другого доповнити новими абзацами такого змісту:

«Підставою для звернення до суду особи, як ініціює відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності є:

відмова власника(ів) у прийнятті рішення про поділ земельної ділянки;

відмова заставодержателів, користувачів земельної ділянки надати згоду на поділ земельної ділянки.

Відмовою вважається також відсутність відповіді власника(ів), заставодержателів, користувачів земельної ділянки протягом місяця з дати отримання ними пропозиції щодо прийняття рішення про поділ земельної ділянки та надання згоди на поділ земельної ділянки, особою, яка ініціює відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.

У разі відмови власником(ами), заставодержателями, користувачами

земельної ділянки щодо прийняття рішення про поділ земельної ділянки та надання згоди на поділ земельної ділянки, та у разі будівництва проектів національного інтересу в сфері енергетики документація із землеустрою розробляється за рішенням суду та лише після прийняття такого рішення і затверджується особою, яка ініціює відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Рішення органів місцевого самоврядування, відповідно до своїх повноважень, про затвердження проектів землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб, можуть містити рішенням про викуп земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, для суспільних потреб.»;

у частині першій статті 8:

у абзаці першому слова «та в порядку, визначених цим Законом,» виключити;

у абзаці третьому:

слова «, капітальний ремонт, реконструкція та обслуговування» видалити;

після слів «нафтових і газових терміналів, електростанцій» доповнити словом «підстанцій»;

слова «та об'єктів, необхідних для їх експлуатації» замінити словами «включаючи проекти національного інтересу у сфері енергетики та об'єкти, необхідні для їх обслуговування»;

у абзаці другому частини першої статті 9:

слова та символи «, капітальний ремонт, реконструкція та обслуговування» видалити;

після слів «нафтових та газових терміналів, електростанцій» доповнити словом «підстанцій»;

слова «та об'єктів, необхідних для їх експлуатації» замінити словами «включаючи проекти національного інтересу у сфері енергетики та об'єкти, необхідні для їх обслуговування»;

у статті 10:

у абзаці першому частини першої:

слово «підприємствам» замінити словами «юридичним особам»;

слова та символи «будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію,» замінити словами «будівництво та»;

після слів «захисних гідротехнічних споруд» доповнити словами «а також реалізують проекти національного інтересу в сфері енергетики»;

слова «у випадках та в порядку визначених статтею 151 Земельного кодексу

України» замінити словами «у порядку встановленому законодавством»;

абзац перший частини третьої викласти у такій редакції:

«Інформація (письмове повідомлення) надсилається особою, яка ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, власнику (власникам) земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, місце проживання яких відомо, рекомендованим листом з повідомленням про вручення або вручається йому (їм) особисто під розписку.»;

у частині четвертій слова «Орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування зобов'язаний» замінити словами «Особа, що ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна, через органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування та/або іншими засобами зобов'язана»;

у статті 11:

в частині першій слова «відповідний орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування» замінити словами «особу, що ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.»;

в частині третій слова «представники органу, який прийняв рішення про їх викуп» замінити словами «особу, що ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності»;

у статті 12:

абзац перший частини третьої виключити;

у абзаці другому частини третьої:

слова «одного року» замінити словами «трьох років»;

слова «відповідний орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування не звернувся» замінити словами «особа, що ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, не звернулася»;

у частині четвертій слова «представникам зазначених органів і суб'єктам, уповноваженим на проведення» замінити словами «особі, що ініціювала відчуження об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності, у проведенні»;

у статті 15:

в частині першій:

абзац перший після слів «державну чи комунальну власність» доповнити «, або у власність іншої особи, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності.»;

абзац сьомий доповнити словами «та при реалізації проектів національного

інтересу в сфері енергетики»;

у абзаці третьому частини першої:

слова «транспортної і енергетичної» замінити словами «енергетики та транспортної»;

після слів «нафтових і газових терміналів, електростанцій» доповнити словом «підстанцій»;

слова «та об'єктів, необхідних для їх експлуатації» замінити словами «включаючи проекти національного інтересу у сфері енергетики та об'єкти необхідні для їх обслуговування»;

у статті 16:

у абзаці першому частини першої після слів «Орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, що прийняв рішення про відчуження земельної ділянки» доповнити «або інша особа, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності за письмової згоди згаданого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування»;

у частині другій слова «, капітальний ремонт, реконструкція» виключити;

частину четверту після слів «держави чи територіальної громади» доповнити словами «або іншої особи, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності,»;

у частині п'ятій слова «органом виконавчої влади чи органом місцевого самоврядування, що прийняв рішення про відчуження земельної ділянки» замінити словами «особою, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності,»;

у статті 18:

абзац перший частини першої після слів «держави чи територіальної громади» доповнити словами «або іншої особи, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності»;

абзац другий частини першої після слів «держави чи територіальної громади» доповнити словами «або іншої особи, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності»;

абзац другий частини другої після слів «держави або територіальної громади» доповнити словами «чи іншої особи, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності»;

абзац третій частини другої після слів «територіальної громади» доповнити словами «або іншої особи, що ініціювала відчуження нерухомого майна для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності»;

б) у статтю 51 Закону України «Про землеустрій» (Відомості Верховної Ради України, 2003, № 36, ст.282) доповнити новими абзацами такого змісту:

«Рішення про затвердження проектів землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб, які передбачають викуп земельної (-их) ділянки (-ок) для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності для будівництва об'єктів, передбачених проектами національного інтересу у сфері енергетики, та об'єктів, необхідних для її обслуговування, повинне бути прийнято в двомісячний термін з моменту надходження на розгляд до органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування. Таке рішення має містити наступні положення:

затвердження проекту щодо впорядкування території для містобудівних потреб;

вилучення земельних ділянок державної та/або комунальної власності у землекористувачів із затвердженням умов вилучення земельних ділянок (у разі необхідності);

надання земельних ділянок державної та/або комунальної власності у користування із затвердженням умов надання, у тому числі вимог щодо відшкодування втрат сільськогосподарського та/або лісгосподарського виробництва (у разі необхідності);

відомості щодо переліку земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які підлягають викупу для суспільних потреб або з мотивів суспільної необхідності для будівництва об'єктів, передбачених проектами національного інтересу у сфері енергетики, та об'єктів, необхідних для її обслуговування, відповідно до Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», а також розмір викупної суми (у разі необхідності).»;

7) у Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343; 2016 р., № 34, ст. 592; 2017 р., № 29, ст. 315; 2018 р., № 15, ст. 121; 2019 р., № 48, ст. 325, № 51, ст. 377):

частину другу статті 1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Термін «проект національного інтересу в сфері енергетики» вживається у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про проекти національного інтересу в сфері енергетики»»;

частину першу статті 3 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Проектування та будівництво проектів національного інтересу у сфері енергетики здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про проекти національного інтересу у сфері енергетики.»»;

у статті 22¹:

частину п'яту доповнити пунктом такого змісту:

«12) можливості обробки інформації (даних), яка міститься в електронній системі, у разі реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про проекти національного інтересу у сфері енергетики.»»;

частину шосту доповнити новим абзацом такого змісту:

«Електронна система передбачає функцію першочергової обробки інформації (даних), яка міститься в електронній системі, для проектів національного інтересу у сфері енергетики.»;

у статті 22²:

частину першу доповнити пунктом такого змісту:

«16) рішення Кабінету Міністрів України щодо включення об'єкта будівництва до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики.»;

частину другу доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі реалізації проекту національного інтересу в сфері енергетики електронні документи опрацьовуються та створюються з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про проекти національного інтересу у сфері енергетики.»;

частину першу статті 22³ доповнити пунктом такого змісту:

«12) завантаження рішення Кабінету Міністрів України щодо включення об'єкта будівництва до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики.»;

абзац десятий частини третьої статті 24 після слів «(доріг, мостів, естакад, зв'язку),» доповнити словами «, а також магістральних та промислових трубопроводів»;

частину другу статті 29 доповнити абзацами такого змісту:

«Для реконструкції, капітального ремонту, нового будівництва об'єктів (будівель і споруд) газотранспортної системи надання містобудівних умов та обмежень може здійснюватися за відсутності оформленого речового права на земельну ділянку у випадку передачі замовнику будівництва на праві господарського відання об'єктів права державної власності, що використовуються у процесі провадження діяльності з транспортування природного газу магістральними трубопроводами, на яких планується виконання будівельних робіт. У таких випадках надання містобудівних умов та обмежень відбувається на підставі засвіченої копії договору про передачу на праві господарського відання об'єкта газотранспортної системи державної форми власності.

Для реконструкції, капітального ремонту, нового будівництва об'єктів

(будівель і споруд) газотранспортної системи, в межах території діючого об'єкта, будівництво яких не призведе до зміни зовнішніх меж об'єкта газотранспортної системи в цілому, містобудівні умови та обмеження не надаються. У таких випадках рішення про відсутність необхідності отримання містобудівних умов та обмежень приймає замовник будівництва, в господарському віданні якого знаходяться такі об'єкти державної власності.»;

абзац перший частини четвертої статті 34 викласти в такій редакції:

«4. Реконструкція, реставрація або капітальний ремонт об'єктів будівництва без зміни зовнішніх геометричних розмірів їхніх фундаментів у плані, реконструкція або капітальний ремонт автомобільних доріг, залізничних колій, ліній електропередачі, зв'язку, трубопроводів, інших лінійних комунікацій у межах земель їх розміщення, а також комплексна реконструкція кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду і нове будівництво об'єктів інженерно-транспортної та енергетичної інфраструктури відповідно до містобудівної документації на замовлення органів державної влади чи органів місцевого самоврядування або проектної документації на замовлення організатора (замовника) проекту на відповідних землях державної чи комунальної власності можуть здійснюватися за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою.»;

частину третю статті 37 після абзацу десятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Для реконструкції, капітального ремонту, нового будівництва об'єктів (будівель і споруд) газотранспортної системи надання дозволу на виконання будівельних робіт може здійснюватися за відсутності оформленого речового права на земельну ділянку у випадку передачі замовнику будівництва на праві господарського відання об'єктів права державної власності, що використовуються у процесі провадження діяльності з транспортування природного газу магістральними трубопроводами, на яких планується виконання будівельних робіт. У таких випадках видача дозволу на виконання будівельних робіт відбувається на підставі засвіченої копії договору про передачу на праві господарського відання об'єкта газотранспортної системи державної форми власності.»;

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом дванадцятим;

8) у Законі України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 51, ст. 833; 2020 р., № 2, ст. 6, № 26, ст. 172):

у частині першій статті 17:

пункт 3 після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

методику та критерії оцінки інвестицій в проекти національного інтересу в сфері енергетики та пов'язані із ними підвищені ризики»;

доповнити пунктами 25¹, 25² та 25³ такого змісту:

«25¹) співпрацює з національними регуляторами держав-членів Європейського Союзу та Договірних Сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, Радою Регуляторів Енергетичного Співтовариства, Європейською Комісією та іншими органами Європейського Союзу з приводу реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики, проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу відповідно до цього Закону та міжнародних договорів України;

25²) узгоджує з національними регуляторами держав-членів Європейського Союзу та Договірних сторін Договору про заснування Енергетичного Співтовариства питання транскордонного розподілу витрат щодо проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства та проектів взаємного інтересу;

25³) співпрацює з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та регулюючими органами інших держав з метою виконання функцій та завдань, що визначені Регламентом (ЄС) 347/2013 від 17 квітня 2013 року про настанови для транс-європейської енергетичної інфраструктури та скасування рішення 1364/2006/ЄС та внесення змін і доповнень до Регламентів (ЄС) 713/2009, (ЄС) 714/2009 та (ЄС) 715/2009, адаптованого та включеного до законодавства Енергетичного Співтовариства Рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства 2015/09/МС-EnC від 16 жовтня 2015 року;»;

частину першу статті 18 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) сприяння в межах своєї компетенції реалізації проектів спільного інтересу Енергетичного Співтовариства, проектів взаємного інтересу та проектів національного інтересу у сфері енергетики, включаючи транскордонний розподіл витрат та їх стимулювання.»;

9) у Законі України «Про оцінку впливу на довкілля» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 29, ст. 315; 2021 р., № 44, ст. 354):

частину другу статті 1 доповнити абзацом такого змісту:

«Термін «проект національного інтересу в сфері енергетики» вживається у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про проекти національного інтересу в сфері енергетики.»»;

частину другу статті 2 доповнити абзацом такого змісту:

«Оцінка впливу на довкілля проектів національного інтересу в сфері енергетики здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про проекти національного інтересу у сфері енергетики.»;

статтю 3 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Проекти національного інтересу у сфері енергетики розглядаються з

урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про проекти національного інтересу у сфері енергетики.»»;

у частині другій статті 5 доповнити абзацом такого змісту:

«16) у разі реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики рішення Кабінету Міністрів України їх про включення до переліку проектів національного інтересу в сфері енергетики.»;

статтю 14 доповнити частиною шістнадцять такого змісту:

«16. У разі реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики Уповноважений центральний орган в обов'язковому порядку інформує про статус проекту, що враховується в ході консультації із зачепленою державою (державами), а також спільного громадського обговорення громадськістю цих держав таких проектів та звіту з оцінки впливу на довкілля. Такі консультації не повинні тривати більше двох місяців.».

3. Кабінету Міністрів України, Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону, та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

створити міжвідомчу комісію із забезпечення реалізації проектів національного інтересу у сфері енергетики та затвердити-положення про неї;

розробити Порядок затвердження переліку проектів національного інтересу у сфері енергетики та внесення змін до нього;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом.

Голова

Верховної Ради України

Р. СТЕФАНЧУК